

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felélős szerkesztő és kiadó tulajdonos

Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy a hirdetmények és előfizetési pénzek a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadó hivatal: Kézdi-Vásárhelyt a Turóczi László könyvkereskedésében hová hirdetmények s előfizetési pénzek szintén küldhetők

Az ellenzék szervezkedik.

Ez a hír járta be Kárpátoktól Adriáig az egész országot, melytől a gyengébb mameluk sziveket rettegés lép meg, de a kik egy kissé tisztább tekintettel nézték a politikai életet, korán felismerték, hogy ez az ellenzéki szervezkedés nem egyéb, mint összeveszekedés. Az a sok tüzes fejű, uralomra vágyó s fegyelmezetlen szenvedélyek által vezérelt ember nem képes megegyezni semmiféle kérdésben s minden újabb kísérlet az összebomlott párt egyesítésére, újabb pártbomlásra vezet. Már hogy is lenne egység egy pártban, mikor egyik része fanatikusabb, mint egy katolikus pap, a másik meg liberális, akár mint egy mameluk. Ilyen elemek egy kalap alatt nem férhetnek meg. Azt a csekély töredéket, mely az egyházpolitikai törvények tárgyalásánál a kormánypárttal szavazott — mindig kanesal szemekkel nézték az Ugron — Bartha — Polónyi — triász által vezérelt tulzók. A kedélyek mindig forrongásban voltak s mint nyílt titok ismeretes volt mindenki előtt, hogy viharok dúlnak az ellenzéki párt kebelében. A titkos forrongás végre kitört épen akkor, midőn a szervezkedésnek kellett volna megtörténni. A nagy gyűlésen két indítvány állott egymással szemben. Az egyik az, hogy a 12 tagú szervező bizottságnak a pártelnök legyen-e elnöke vagy a bizottság saját kebeléből válasszon elnököt, vagyis a liberális Just, vagy az ultramontán Ugron-párt legyen-e jövőre a vezér? Az eredmény az lón, hogy a liberális rész leverett. Az a két indítvány, mely felett a pártnak határoznia kellett, csak épen alkalom volt a harc-háboru kitörésére s ha ez nincs, megtörtént volna más alkalommal. Végre is a híres szervezkedésnek az lett a vége, hogy a párt tiszteltreméltó elnöke, Just Gyula lemondott s vele együtt a liberá-

lis gondolkozásu rész kilépett a pártból. A diadalmas Ugron-párt természetesen mindjárt ontotta az ő krokodil-könnyeit és sietett kifejezést adni azon reményének, hogy daczára annak, miszerint sikerült Just ur kezéből a fegyvert kiesikarni, azért tán mégis lesz kegyes, ő, az eddigi elnök, másodíknak megmaradni, mert hát a szervezőbizottság elnöke, tehát a pártvezér, Ugron ur lett. Épen mintha egy fő vezért elküldenének, hogy ezimének megtartása mellettmenjen s őrizze a bagazsiás koscsikat, míg a csapatokat az alvezér viszi a csatába. A fődolog különben az, hogy a 12 tagú bizottság, mely az egész országban kerületrőlkerületre szervezni fogja a pártot, csakugyan megalakult s Ugron urat szerencsés elnökének nevezni. Nemsokára tehát megjelennek a vidéki kerületben a politikai vigéczek s kinálni fogják a csillogó áruikat. A koresma-asztalok, hordók mind meg annyi szószekekké változnak át s a jó nép pedig körbe állva áhitatos figyelemmel hallgatja a zengzetes beszédet az átkos közönségvekről, a blünös kormányról stb. — Az augurok pedig hazamennek, egymás szemébe néznek és — nevetnek.

O.

Vidéki levél.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Székely Híradó” 13. számában egy „Válasz” című közlemény jelent meg, melyet nem tartanék figyelemre méltónak, — annál inkább, mivel meg vagyok győződve, hogy az illető urak által, kik a közlemény elején megnevezve vannak, felelet nélkül nem fog hagyatni, — ha abban többször gunyosan e szó „patikus” nem fordulna elő; mivel pedig jómagam is patikus vagyok: röviden, — az alábbiakban — hozzászólók az ügyhez s kérem a szerkesztő urat beesés lapjában közzé tenni.

Figyelemmel átolvasván a „Válasz”-t, kíváncsi lettem ismerni az előzményeket is, miből kifolyólag az egész historiáról, — a megelőzők átolvasása után, — tudomást szereztem és azon meggyőződésre jutottam: vagy igen okos ember „ez” vagy pedig ennek ellenkezője; mert még első le-

velőben úgy tünteti fel magát, mint egy szaktudós, ki hivatva érzi magát tanácsot osztogatni, a „válasz”-ban kifogyva az érvelésből, a személyeskedés terére lépik, s neveltségessé tétellel törekszik közleménye „igaz valóságát” bebizonyítani. Erre enged következtetni a „patikus” szó gyakori helytelen ismétlése. Ki is lehet ezen „ez” s a társadalomnak mielő fokán áll? Miért buvik — szerinte — korszakalkotó, modern találmányai közéjára becsátása alkalmával „ez” köpeny alá, még akkor is, midőn vele szemben a dobott kesztyűt, nyílt sisakkal veszik fel? Következtetni kezdtem tehát s az eredmény következő: Ha „az óvintézkedések régi uzus szerint fölösleges” voltát avagy a bacillusokról értekezését olvasom, azt hiszem: orvos; de oly orvos, ki félig sem érti mesteriségét; mert különben a „Klebs és Söffér-féle bacillusok” mellett, a difteritisz mikrobáira vonatkozólag az utóbbi időkben eszközölt kutatások eredményét is közölte volna; a midőn szaktudományokról beszél és azt mondja a „miniszter”-ről, „azok”-nak is adnak tanácsot: egészségügyi tanácsosnak vélem; midőn pedig észleleteit írja le „az óvintézkedések kiállításában”: hajlandó vagyok dektívnek gondolni. Szóval: nem tudtam eldönteni: orvos, tanácsos vagy titkos rendőr-e? Végre, midőn olvasom, mikép akar valakit azért, mert szemüveget visel neveltségessé tenni, azon meggyőződésre jutok, hogy „ez” a fentiek egyike sem, hanem: „clown.” És következtetésem helyes is. Már most tisztelt „muzsiglon” kérdem: mit ért ön a „patikus” elnevezés alatt? Valami szégyenleni való állás az talán, azt hiszi ön? Meg vagyok győződve arról, hogy a „patikus k. bíró” másképp gondolkodik és más büszke arra, hogy valaha patikus volt. Meg mondom önnek tisztelt ur, hogy a gyógyszerészet nemcsak mesterség, hanem tudomány is, s a gyógyszerész sorsa bármely fokára helyezze a társadalomnak: tisztetletet érdemel és nem neveltségessé tételt. Ugy tudom, a szentléleki főbíró, a „vált patikus” hivatásának meg tud felelni és nem szorul az ön tanácsára, támogatására. Különben, ha érvelni akar, érveljen tisztességesen és ne igyekezzék egy testületet piszkolódásaiba belevonni, s ne akarjon bölcseknek látszani, mikor nem az.

Ennyit tisztelt szerkesztő ur!

K.-Vásárhelyt, 1895. febr. 15-én.

Tisztelője:

Egy patikus.

Szerum-bál Altorján.

1895. febr. 23.

Hajnali 4 óra s még mindig huzza Szőke Pista bandája. Minden táncz után felhangzik a fáradságtalan fiatalság „hogy volt”-ja.

Csak még egy kicsit, egy kurtát még lelkem Pista, hangzik a könyörgés a 4-ik 5-ik „hogy volt” után is.

Pista csak úgy nyuzza már, míg keze tehetetlenül hull alá. Sok bált huztam uram — mondja fáradtan, de ilyet, a hol én fáradjak ki a hajrába s ne a publikum, ilyet még soha.

Huzz nekik Pista még egy kurtát, mordul közbe egyik vén „Urfi” akkorát, mint egy női hűség csak. — Hát uram azt megtehetem, mert az csak stimolás, s a val kifordul Pista a külső terembe.

Tehát fényesen bevált.

Impozáns közönség, fesztelen jó kedv, fényes anyagi eredmény.

Daczára annak, hogy mint megbízható forrásból értesültünk, azon közhírt becsátották közre bizonyos oldalról, hogy az egész bál célja politikai színezettel bír, a mennyibe egy pár oszlop tagját akarják az ellenzéknek megpuhítani — vagy jobban mondva elpuhítani.

Hogy a hír terjesztőit milyen intenzio vezette, akkor, midőn ily nemes célról volt szó — annak taglalásába nem becsátkozunk, de tény, hogy egy tekintélyes testület — értjük a vidéki katolikus papságot, — távollétével tündökölt, holott máskor ily nemes célokra adott mulatságokon — nevezetesen Altorján — részt szokott venni.

Ha a hír colportálja jelen lett volna, meggyőződhetik vala arról, hogy biz’ ott még csak szóba sem került a politika, mert igen-igen barátságosan megfért ott egymás mellett a függetlenségi és nemzeti párti a szabadelvűvel egy kalap alatt, a nélkül, hogy egymást el akarták volna lopni. Különben sem valami megtisztelő bizalom feltételezni a párt oszlop tagjairól, mint Cseh Viktor, br. Apor János stb., hogy ők oly könnyen puhíthatók lennének — ki másba nem bizik, az maga ludas — s végül is se nem keresztényi eseleket, se nem tisztesség a politikát ily alakban behuzolni a társadalomba, hogy avval robbantsunk, mert nem egy eset igazolja, hogy a dinamitos saját életével fizetett...

Tisztában is lennénk e szerint, hogy a vidéki kath. klérus miért tüntetett távollétével, de hogy mi ok miatt maradt távol e nemes ezélu báltól az egész királyi törvényszék — in corpore — hogy ott még csak egy fiát se lehetett látni: azt sem értjük, de még felfogni sem bírjuk K.-Vásárhely Altorjához 20 percz szánon — szállásról is volt gondoskodva bőven, de amugy is jól ismerve van a torjai intelligencia szives és előzőkeny vendégzeretete, attól tehát nem lehetett tartani, hogy a hideg éjszakába szállás hiányába emberben kár esik.

Esteli 9 órakor érkezett megyénk főispánja Potsa József, kit a rende-

zóság élén a bál elnöke: Cseh Viktor földbirtokos fogadott, megköszönve ő méltóságának szíves megjelenését s érdeklődését. Ekkor már a közönség meglehetősen begyűlt, úgy, hogy Altorja bálterme alig volt elég befogadásukra s így kénytelen volt a rendezőség a kisebb termet is a tánczó közönség rendelkezésére bocsátani.

Az első négyest körülbelül 90—100 pár tánczolta a két teremben, a mel-lék helyiségek szintén telve voltak vig szemlélőkkel, kik közül nem egyet ragadott magával a fesztelen jó kedv s ösztönzött tánczra a jó példa. Különösen ki kell emelnem a megállapodottak közül az „Urfia”-kot, kik a négy X-et ugyan megha-ladták, de az ötödiket még nem érték el, — hej de igyekeztek és irigkedtek... Node, erről majd tárcza cik-kemben* mert biz azt egy szűk bál-i tudósításba befoglalni s egyes neve-zetesebb mozzanatokat kiemelni — vidéki bálról lévén szó — nem le-het. Ennélfogva majd tárcza cik-kemben fogok megemlékezni a bál-kiarányról, a szép és izletes toilet-tekről s több kedves apróságról — mi mind a kép kiegészítő részét ké-pezik.

Jól tudom, hogy legnehezebben meg majd a bálkiarányról korona-odátélése, de e tekintetben számí-tatok a jelenvolt közönség szíves tá-mogatására, helyes bírálatára s vé-gből a következő tiszteletteljes kérés-sel járulok a jelenvoltakhoz:

Kegyeskednének egy kis levélké-ben velem tudatni, hogy kit illet meg legméltóbban a bálkiarányról korona. A közleményt kérem a „Székelyföld” szerkesztőségéhez Jágó címre bekü-ldeni — akár anononim, akár saját név alatt — teljes diskreczióról bizto-sítva lesz a beküldő. — Az így be-küldött vélemények alapján a legtöbb szavazatot nyert neve lesz mint bál-kiarányról tárczacikkemben közölve. Szavazatok márczius 4-ig külden-dők be.

Befejezésül meg kell említem, hogy a bál tiszta jövedelme a gyógy-szerum beszerzésére van szánva; s így kettős hálát érdemelnek a ren-dező urak, kik igaz odaadással, fáradságot nem kímélve, mindent elkövet-tek a bál erkölcsi és anyagi sike-réért.

Mint kezdeményezők a téren báró Apor János, dr. Szini Gyula kir. törv. és járásorvos, Gábor Péter főszolga-bíró az érdem, kiknél az eszme meg-pendült, s sikeres kivételre talált a többi rendező társal egyetemben. — Az elismerés legyen jutalmuk odaadó buzgólkodásukért.

A bálban jelen voltak névsorát is közölve kijelentem, hogy biz az egy-kissé hiányos, mert a jelenvoltak mindnyájan felemlítve nincsenek és pedig azért, mert a tulnépesség miatt praecis névsort összeállítani nem le-hetett.

Leányok: Kuti Berta (Kolozsvár), Bernáld nővérek (Csernátón), Bernáld nővérek (Altörja), Babos Anna, Már-ton Mari, Ida, Bernáld Emma, Teréz, Baróthi nővérek, Imecs nővérek, Fe-jér Helén, Csoma Aida, Olga, Vajna nővérek, Szentpétery Mariska, Szini Piroska, Kőnczey Antonia, Tóth nő-vérek (Kvhely), Farkas Etelka, Gi-dófalvy Berta, Kovács Irma, Ilka, Róbert nővérek, Tóth Mili, Kolum-bán Kata, Tóth Jolán, Kőnczey Irén,

Aranka, Mari Sztlélekről, Imecs Mar-git, Gizi, Vajna Margit, Csoma Va-léri.

Asszonyok: Br. Apor Jánosné, dr. Szini Gyuláné, Gábor Péterné, Cseh Viktorné, Bartók Károlyné, Balázs Károlyné, Pethő Józsefné, Fejér Árpádné, Gyulay Elekné, Kőntzey Gy-né, Kőntzey Gyuláné, Albertné, Sándorné, Ince István mérnökne, Bodó Albertné, Dombó Domokosné, Rá-polthy Károlyné, özv. Zayzon Albertné, Csoma Károlyné, Varga Andrásné, Jankó Károlyné, Vén Károlyné, Imecs Jánosné, Vajna Domokosné, Gidófalvy Jánosné, Szabó Sándorné, Cseh Ignáczné, Czell Ignáczné, Do-mokos Sándorné, Mike Gyuláné, Kun Istvánné, Tóth Lászlóné, Vitályos Lajosné, Gidófalvy Antalné, Vajna Ferenczné, Vajna Lázárné, Ince Ba-lászné, Kőnczey Siminé, Varga An-drás özv. Csécsné, Kőnczey Kolo-menné.

Jágó.

Körjegyzőink a mensa aka-démiáért.*

Dálnok, 1895. febr. 24.

Háromszékvármegye körjegyzői egyletének választmánya f. évi ja-nuár 21-én tartott gyűlésében határo-zatilag kimondotta: indittassék moz-galom az országos központi jegyzői egylet útján az iránt, hogy a buda-pesti és kolozsvári tudomány egyete-meken a szegényebb sorsu egyetemi hallgatók érdekében tervbevétt mensa akadémika létesítéséhez és fentar-tásához Magyarország minden köz-sege évenként bizonyos meghatáro-zott összeget ajánljon meg.

Hogy a mozgalom eredményes le-gyen, előterjesztés teendő a belügy-miniszterhez és törvényhatóságokhoz az iránt, hogy a községek önkor-mányzati jogainak érintése nélkül hassanak oda, mikép a községek anyagi viszonyaikhoz mérten egy meghatározott összeget és meghatározott időig — de évenként legalább is két forintot és legalább is 10 éven át — a jelzett célra községi költségveté-seikben rendes szükséglet ezimén ve-gyenek fel.

Hasonértelmi körirat intézendő Ma-gyarország minden jegyzőjéhez.

A határozat indokaiban kiemeli, hogy Magyarország majdnem 12,000-et számláló községének ilyenén hozzájárulása a mensa akadémika fennállá-sát biztosítaná; a községekre pedig alig képezhetne számbavehető terhet, mivel — egyébalap hiányában — a bel-ügyminiszter vagy törvényhatóságok jóváhagyásával az ut-, mező, vagy közrendőri bírságoknak egy része volna ezen kiadások fedezésére for-dítható, vagy pedig a kiadás legrosz-sabb esetben adomány gyűjtéssel is biztosítható.

Kiemeli továbbá az indokolás, hogy a mensa akadémika létesítése és fen-tartása nem csak humanus cselek-mény, hanem annak kulturai és ma-gyar nemzeti szempontból is nagy-fontossága van, mert míg egyfelől módot nyújt arra, hogy a szegényebb sorsu ifjak tanulmányaikat befejez-hessék, másfelől a közös asztal kö-zelebb hozza azokat, a kiket külön-ben faji, nemzetiségi, felekezeti stb. tekintetek távol tartanának egymástól.

* A körjegyzői egyesület ezen szép irányu mozgalomról szóló tudósítást készségesen közöljük s mi magunk is hozzá fogunk szó-lani e tárgyhoz.

Szerk.

Ezenkívül a mensa akadémia nagy-ban hozzájárulna az egységes társá-dalom megteremtéséhez is, mely ta-lán egyedüli alapfeltétele, egyedüli biztos útja a magyar nemzeti állam-eszme megvalósításának.

Maradandó becsü és alkalmi em-lék volna a községek ily irányu ha-tározata az ezeréves ünnep alkalmából is.

A megyei jegyzőegylet választmá-nyának előbbi határozatáról Dálnok és Albis községek képviselőtestületei tudomást vevén, meghatározták, hogy a kolozsvári tudomány-egyetemen a szegényebb sorsu egye-temi hallgatók érdekében tervbe vett mensa akadémika létesítésé-hez és fentartásához mindkét köz-ség illő helyre a folyó évtől kez-dőleg tíz éven át évenként 5—5 forinttal fog járulni.

Ebből folyólag a képviselők ha-tározatilag utasították a helyi előjár-óságokat, hogy a megállapított ki-adást a folyó évben a községi szá-madásokban a „rendkívüli kiadások” ezimén számolják el, míg a követ-kező években a „jótékony célú ki-adások” ezimén lesz az elszámolás eszközölendő s a végből az 1896-évtől kezdőleg az 1904 év végéig az érintett kiadások rendes szükséglet-kép évenként a községi költségveté-sbe előirányozandók s azok fekvé-séről költségvetéssel gondoskodandó.

Kérem a megindított mozgalomnak támogatását.

Pótsa Ferencz,
kbíró.

Egyesületi élet.

Köszönetnyilvánítás.

A k-vásárhelyi munkaképtelen sze-gények „Stephanie” menedékháza javára 1895. február 2-án rendezett álarozos tánczvizgalom alkalmával a következő felülfizetések folytak be:

Báró Szentkeresztly Stephanie 5 frt.
Báró Szentkeresztly Irén 2 frt, Horn Dániel, Budapestről 10 frt, Gróf Nemes Jánosné Hidvégről 3 frt, Barbasits Győző Balatonfüredről 2 frt, Bánffy Zsigmond biz. elnök 5 frt, Fejér An-tal, Benkő Gyula, Nagy Károly 2—2 frt, Jancsó Dénes, Fejér Károly, K. Csizsár József 1—1 frt.

Csizsár Pál, Szabó Mózes, özv. Tóth Lászlóné, Csizsár Lukács, Jan-csó Mózes szeszgyáros, Kovács Ká-roly keresk., Kökössy Károly ügy-véd, Hermann Irénus tanár, Weln-reiter György, T. K., ifj. Bándy Ist-ván, Molnár Géza gyógyszer., Nagy Dénes sörgy., özv. Csiky Józsefné, Csizsár Imre szeszgyáros, Nagy Fe-rencz műnalmos és szgyáros, Ben-kő Sándor szgyáros, Schramm Luiza, Steiner Zsófia ápolónénék, Gitta János és Rákosi Jakab urak és urnők 50—50 kr.

Özv. Csizsár Pálné, ifj. Czimbalmos Ferencz, Török Sándor, Balogh Gy-u-la keresk., Práda Antal üzletvezető, Szöcs Mózes mészáros 40—40 kr.

Özv. Tóth Mihályné, Megyaszi Máté, Sáska Antal, Özv. Benkő Pálné, Máté Mihály, özv. Barabás Mórné, Kovács Józsefné, Farkas Já-nos, Molnár Gyula mérnök, Kovács János eszmia, Száva Dávid, Szöcs Dániel timár, Blatt Mihály, Nagy S. Pál kereskedő, Politzer Rudolf, Má-tyus László, Szöcs János mészáros és Zayzon Lázárné urnő és urak 30—30 kr.

Dézi Ferencz, Jancsó Béla, Czetz

Márton, Szöcs Sámuel, Páll Vilma, Balog Mózes, Özv. Bodor Jánosné, Nagy János, Szöcs Albert, Magori Bálint, Özv. Kovács Dánielné, Mak-kai Dániel, özv. Réthy Józsefné, Nagy Béla elnök, Martini Lukács ta-nár, Binder Lajos, Hoffmann Lu-kácsné, Egy valaki, Turóczy Béla, id. Szöcs Bálint, Szöcs Károly sörgyá-ros, Beneze József, Szabó József, Szabó Mózes lakatos, Balog János cipész, Szász Dénes, Pongrácz Já-nos, özv. Nagy Dénesné, Bene Al-bert, Tóth József eszmia, Rácz András, Sükös Károly egyházi gond-nok, Mazinger József, Szöcs Anna varrónő, Benkő Dénes, Wintsendor-fer Nina, Kupán Balázs, Jancsó Bé-la mészáros, Szotyori Áron, Győrbíró Lajosné, Schnelka Adolf mérn. 20—20 kr.

Mágori Sándor vendéglős, Kovács István Kupán Sándor, Zsidó Gyula, Pál István urak 10—10 kr.

Pojác árult narancsból 2 forintot, Spanyol cigányról keresett 1 frt 61 kr. Magyar cigányról 1 frt 40 kr. Minden nemos cselekedet, áldozat-készség világot vet az illetők nemos lelkületére, jószágára. Fogadják ezért e helyen is a munkaképtelen szegé-nyek javára tett szíves felülfizetéseik-ért elismeréssel párosult hálás kö-szönetünket.

K.-Vásárhelytől, 1895. febr. 18-án,

Br. Szentkeresztly Stephanie,
menházi elnök.

Martzi Ferencz,
menházi jegyző.

Nyilvános számadás.

A „Stephanie” menedékház 1895. febr. 2-án rendezett álarozos bálja jövedelméről.

Bevétel.

1. Személy és családjegy-ből estéli pénztárnál	74.
2. Előre elárusított sze-mélyjegyből	13.
3. I. számú gyűjtőíven fe-lülfizettek	22.
4. II. számú gyűjtőíven felülfizettek	10.20
5. III. számú gyűjtőíven felülfizettek	8.60.
6. IV. számú estéli pénz-tári felülfizetés és gyűjtés	27.01.
Összesen:	154.81.

Kiadás.

1. Világítás, szeg, stb. K. Csizsár számlája	6.21.
2. Zenészek fizetése	32.—.
3. Jancsó Mózes nyom-dász számlája	12.80
4. Vixolás, virágok, posta-portók, lárvák, hordárok stb.	6.40.
5. 2 kosár narancs Trieszt-ből	3.60.
6. Pipere számla, tü, czer-na stb.	1.15.

Összesen: 62.16.

Bevétel 154.81

Kiadás 62.16

tiszta jövedelem 92.65.

A szíves pártfogásért, az ügy ered-ménydus támogatásáért egy a meg-jelenteknek, mint a felülfizetőknek a rendező bizottság nevében hálás kö-szönetünket nyilvánítjuk

Dr. Bánffy Zsigmond,
bizottsági elnök.

Fejér Antal,
bizottsági helyettes pénztáros.

Nagy Károly,
helyettes ellenőr.

* Szívesen elvárjuk.

Szerk.

Szerk.

Csarnok.

Jámbor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

I.

Téns Szerkesztő ur!

Az multkori levelemben megírtam, hogy nekem vagyon egy eszméletlen az égő házasság és anyakönyv gyanántjában, mit jó volna, ha az tens gubernium az szívére venne.

Hát én kántor komámval meg Mórész zsidóval hármadiba asztot gondoltam ki, hogy minekutána az álladalm esinálja a házasságot s ő es keresztl, mán egyutal jó vóna, ha ő es boronálna essze az feleket. Hát münk egy látnók ezélarányosnak, hogy éppen úgy, miképpen most az sorozandó legényeket, minden esztendő farkán essze írni a házassulandó szeméjeket; egy listába az legényeket, az másikba pediglen az leányzókat. Hezzá esatolnák az telekkönyvből kivett birtokiveket es az erkölcsi bizonyítványokat. Ezeket osztán kitennék az falu házához, hogy mindenkinek jussa legyen asztot megnézni, s ha rosszul vagyon az felvétel, asztot kikorigáltatni. Mán most, ha ez es rendben vagyon, mind éppen a sorozásnál szoktak — ezinkust huznak az legények, persze hogy numerus hejett, minden ezédulára egy-egy fejérnőp nevelészen ráírva s minden legénynek asztot hejből el es kell hűtestársul venni, a kit kihuzott.

Mikor oszténgad ez es megtörtént, akkor az állam kirójjá mindegyik házaspár, hogy mennyi adót tartozik fizetni pénzben es gyermekben az honháznak. Az mejik házaspár oszténgad egy esztendőnek leforgása alatt be nem szolgáltatva az maga udóját pénzben es gyermekben, erre az álladalm exekucziót küd. Mán az végrehajtás kétféleképen menyen es pediglen az pénzbeli adót, — miként eddig felhajtja az adó végrehajtó — azomban az gyermekhátrálékra nézvést, én az régi világbeli rendszert tanolom ezélarányosabbnak, met azét, met ezen hátrálék felhajtására nézvést az vén tepelák adó végrehajtók nem mutatkoznak elég alkalmasoknak. Ennélfogva én asztot ajánlanám, hogy az gyermek-hátrálék exekválására katonaságot kell küdeni mindazok nyakára, az kik az törvénynek nem hajolnak meg. Én úgy véleményezem, hogy egy szakasz huszár egy községben elég lenne, s mindaddig maradna az község nyakán, míg minden ember az maga hátrálékát leróná. Így osztán ugyenne az dolog, mint az paranesolat.

Mórész zsidó erre aszongya, hogy ő 7 gyermek után virgilis leszen az megyében. Hát persze, hogy persze. Elég esze vagyon utánunk hogy kormányozhasson.

Kárbahágó, 1895. Hó hó 28-án.

Maradtam a tens szerkesztő urnak tisztelettel s becsülettel

Jámbor Están,
egyházi.

Irodalom

— **Uj államtitkárok** arckép-sorozatát kezdi meg legutóbbi (7) számában a mi legkedveltebb képes lapunk, az Ország Világ. Bemutatja első sorban Vörös László és Graenzstein Béla államtitkárok arcképét: a ciklust jövő számában fogja folytatni. Aból az alkalom-

ból, hogy a főváros végleg elvetette magától a Margit-szigetet, érdekes ezikkben ismerteti a Margit-sziget történetét. Bemutatja a legszebb részeket A p p o n y i Albert gr. mult heti székfoglaló értekezéséből, bő referátát hoz (képekkel) a Kisfaludy társaság ünnepéről. Foglalkozik a Goldmark-jubileummal, eredeti képeket ad az Elba hajószerelességéről, s a népszínház nagy sikerű újdonságának a „Papa felesége”-nek legszebb zenészműt bemutatja. — Végül Adorján Sándortól hoz heti tárczát az elmúlt hét eseményeiről. Csakugyan esodálni való, hogy lehetett ennyi érdekes, aktuális tartalmat összehordani! Pedig ez még nem minden. Ott találjuk Komjáthy Jenőnek, a most elhunyt jeles laikusnak népkölteményét, E. Kovács Gyula, Téglás Gábor elbeszélését, Gengey Gusztáv regényét, Góró Lajos szép rajzát. Kell-e még több? Mindinkább megerősödünk abban a régi meggyőződésünkben, hogy az Ország Világ határozottan a legtöbbet érő magyar szépirodalmi lap. — S a legoliosabb is, mert — szinte hihetetlen — előfizetési ára negyedévre csak 2 ft. Mutatvány — számokat a kiadóhivatal (V. Hold-u. 7. sz.) ingyenküld.

Megjelent a „Kakas Márton” legújabb száma telve pompás élezzekkel. A „Kakas Márton” a legmagyarabb es legjobb élezzlap. Előfizetési ára egész évre 4 ft.

Újdonságok.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter Danes Bertalan kir. tanfelügyelőt eddigi minőségében Háromszék vármegyéből Ungmegyébe, Szabó Géza kir. tanfelügyelőt eddigi minőségében Hontvármegyéből Csikvármegyébe es Csányi Viktor, a pest-pilis-solt-kiskunmegyei kir. tanfelügyelőségnek alkalmazott kir. tanfelügyelőt egyelőre ideiglenes minőségben Háromszék vármegyébe helyezte át.

— **Az ideai sorozás** Háromszék megyében a következő sorrendben fog megtartatni:

1. Miklós-vári járás részéről Nagy-Ajtán márcz. 23. 26.
2. Szentgyörgy város márcz. 28.
3. Sepsí járás részéről, Szentgyörgyön, márcz. 29. es 30. ápril. 1-én es 2-án.
4. Orbai járás részéről Kovásznán ápril. 4. 5. es 8.
5. Kvásárhely város részéről ápril. 17.
6. Bereczk-Sósmező sorozó járás részéről Kv helyt ápr. 17.
7. Kézdi járás részéről Kv helyt ápril. 18. 19. 20. 22. es 23.

— **Hymen.** Beczásí Imre dálnoki nagybirtokos eljegyezte Pap Zsuzsika kisasszonyt M.-Vásárhelyről.

— **Időjárás.** A februári tél kezdett valamit engedni hidegeiből. Éjjel ugyan még kemény fagyok vannak, de nappal a jó meleg tavaszi napfény már elkezdte pusztító es teremtő munkáját t. i. viszi a fiavt s hozza a tavaszt.

— **Nagy bójt.** A hét-hétig tartó farsangnak vége van shamvázó szeredával beléptünk a nagy bójtba s Carneval herezeg urnak az a ritka élvezet jutott osztályrészül, hogy szánon utazhattok el, holott máskor tédig érő sárban szokott eleblábolni. — Hogy hány fizetetlen számlát, hány

meghiusult reményt, hány tört szívet hagyott hátra, azt még megközelíthetőleg sem lehet kimutatni, de szerencsére 7 heti farsang után 6 heti bójt következik s ez bővön elegendő arra, hogy számláját mindenki kifizethesse es bánatát elfeledhesse.

— **A helyi jótékony nőegylet** hushagyókédi báljáról jövő számunk fog részletes tudósítást hozni.

— **Furcsabaleset.** A napokban K.-vásárhelyt egy virgonez esikő szaladott ki egyik udvarról, s futtában egy fellékött egy arra felé járó H. F. nevű öreg embert, hogy az a jeges utra bukva arczát összetörte. Súlyosan megsérülve szállította be a rendőrség a Rudolf-kórházba.

— **Virágkedvelők figyelmébe.** A közönséget mostanság külföldi magárjegyzékekkel árasztják el, s egyes ezégek olcsó pénzen rosz magokat ajánlanak. Nekünk van egy megbízható derék ezégünk, Mauthner Ödön, ki nem régebben az orosz kiállításon fényes kitüntetést nyert. — Az általa szállított gazdasági vetemény- es virágmagvak soha sem csalnak. Tapasztalataink szerint, csupán ez az egy ezég, melynek magvai mindig esiraképesek s dus virányt hoznak. Jó lélekkel merjük azért Mauthner Ödön urat úgy a gazdaközönség, mint a virágkedvelők figyelmébe ajánlani.

— **Ikafalvi izgalom.** Hogy s hogy nem, az a sensációs hír kapott lábra Ikafalván, hogy egy alescarnatoni nagybirtokos es egy ikafalvi székely gazda, holmi tagosított birtok felett véres páros viaskodásra készülnek. A népfantázia alaposan kiszinezte a dolgot, elmondván, hogy az összeütkezés nyilvánosan a kv helyi piacon fog végbemenni es pedig hushagyó-kedden. A jó ikafalviakat mód nélkül érdekelte a dolog s kedden egy egész csoport szán érkezett be a városba, hogy a titáni harez tanuja legyen. — Itt aztán fájdalommal kellett meggyőződnie, hogy az egész hír egy farsangi tréfa.

— **A kolozsvári Izabella egy-** let elhelyez 14—24 éves falusi leányokat. Havi fizetés 4 frttól feljebb. Körülbelül 50 leány nyerhet alkalmazást. — 2. Német leányok elhelyeztetnek 5 ft. havi fizetés mellett — 3. Elhelyez szakasszonyokat. — Bővebb felvilágosítást szerkesztőségünk nyújt.

A kovásznai tréfas utcaiz lámpákról.

Holdvilágos éj ha van — télen úgy mint nyáron,
Halvány lámpafény dereng a szép éjszakákon.

Luna asszony mosolyog, s a lámpákat nézi,
S szelid szavát azokhoz eképpen intézi:
„Mit versenyeztek velem édes fiacskáim,
Nem vagyok tán tetszős uraitoknak?...
fám!!!

Ki látott már ily esodát, széles e világon:
Lámpafénnyel tenni tal a szép holdvilágon!

Vajh, ki táplál titeket, ki jószági vagytok,
Hogy magatokkal ilyen esufot üzni hagytok?
Azok pedig felelnek szemérmes képpel:
„Rokonságban vagyunk mi az adózó néppel.

Amak filléreiből tartják a szuszt bennünk,
Illo tehát iránta hálásoknak lennünk!
A községnek pénze van; kell is neki lenni!
Különb: hogy tudna sok kölaját venni.
Ezért égünk némikénn hálá jó gazdának
A ki azért barátja a szép holdvilágnak!”

... Sűrű sötét éj ha van, s borús az ég arca
A sötétellámpafény nem kél h ősi harcra.
Ninesen immár holdvilág, az is épp most alszik,
Korom éjben a kuvik vijjongása hallszik...
Az utcaiz lámpák most bolintnak az éjben,
S álmaoznak — édesen — a szurok sötétben...
... Megtörténik még az is még pedig nem ritkán:

(Hejh, mert ki tud elmenni a lámpások titkán?)
Hogy a közös jószágok addig-addig ének,
Mig föl nem jön a szép nap — királya az ének —

S versenyeznek vele is az elmés portékák,
S kaesingatnak rá, mintha találkára hívnák...

E bő pénzü világban, az már nem is ujság;
No, hát hadd tudja meg azt — ez érdemes ujság!

— **Állami iskola Kézdi-Martonfalván.** Folyó hó 22-én Danes Bertalan kir. tanfelügyelő ur községünkbe kiszállott s az egybegyűlt képviselő testület- es iskolaszéknak tudomására hozta a közoktatásügyi miniszter ur ő ekszelenciája azon magas leiratát, miszerint az 1895—96-dik tanév kezdetével állami iskolát állít be két tanerővel. A képviselő-testület nagy örömmel fogadta tanfelügyelő ur ezen kijelentését; a község részéről egy szép telket ajánlott fel az emelendő iskolaépület részére s még ezen gyűlésből egy bizottságot küldött ki a telek kisajátítása végett, az 5 százalékos iskolai pótdadójában pedig (mely alig tesz 100 frtot) évenként 200 frtot szavazott meg a község pénztárából. Tanfelügyelő ur kilátásba helyezte, hogy az iskolai épület még a folyó évben fedél alá kerül. Gyűlés végén a ref. iskolaszék elnöke Czell Ignác ref. pap talpra esett beszédben köszönte meg, szeretett tanfelügyelőnek jóindulatát, szíves közbenjárását es valóban méltán is, mert ezen műve által Martonfalva anyagi es szellemi előhaladását oly mértékben segítette elő, mint még eddig senki. Intéző testületeink ugyanis csak községi iskolát terveztek az államsegély igénybe vételével, mely esetben az egyesek terhe nagy mérvben szaporodott volna, ev. ref. egyházunk pedig az iskolafentartási gondoktól felszabadulván, az eddig idefordított költségeket jövőben saját keblő erősödésére használhatja fel. A legnagyobb nyereség azonban a jövő nemzedéké. Ezt a nyereséget számokban kifejezni nem lehet. Mind-ezekért fogadja hálás köszönetünket miniszter ur ömeltósága es fogadja hálánk, köszönetünk es határtalan tiszteletünk Danes Bertalan kir. tanfelügyelő ur, ki a miniszter ur áldást osztó kezét vezérelte, felénk irányította. r.—

Apróságok.

A járásbiróság előtt.

Maga alperes volt-e márbüntetve? kérdi a járásbíró.

Folet:

— Igen, instálom alásan.

— Miért?

— Hát egy embert megsértettem volt.

Felperes megjegyzése: Igen pajtás! de 5 esztendeje mult, hogy megsértetted s még máig nem ébredt fel.

Asszony bosszu.

Sok kellemetlenséget okozott Jánosbá 30 kerek esztendő leforgása alatt Kata asszony feleségének.

János gazda halála óráját érezve közeledni, engedelmet kért kedves élettársától s kérte, hogy sirhelyére tétessen egy kis sirkövet s arra nevért írassa fel. Az asszony hiven teljesítette férje utolsó kívánságát s az alábbi feliratot tétette:

Itt nyugszik az én gazdurnak teste
Ki élte mindig korcsát leste
Sokat zaklatta őtet a spiritus
Nyugtassa meg immár az Ur Jézus Kristus.
Mert meghala végre- valahára
Az egész falu kívánságára.

A házasságközbenjáró kérdi: S nő kérem mi kifogása van az ajánlott B. kisasszony ellen? Gondolom éppen önnek való?

Felelet: Nagyszerű!! csak úgy találok, hogy nagyon rövid nyaka van, s mégis igen sok ékszerrel visel rajta.

A házasságszerző haraggal: Vegye el a golyát, annak elég hosszú nyaka van s mégsem visel semmi ékszerrel.

*

Az engedelmes vagy következő mester.

— Szűk volt P. faluban a buzatermés s a hívek kérték a mesturamat, hogy a buzakepe helyett vegye el a zab képét.

— Jó! — felelt a mesturam, de akkor egyezzenek belő kéjtek is abba, hogy vasárnaponként helyette a fakót küldjem az orgona mellé.

*

Tanította tanító ur a gyermekeknek az „r” betűt, de a tanulás nehezen ment. A türelemből kifogyott tanító kérdi az egyik nebulót, hogy herregsz a kutyával?

— Hát mondom neki; hr, hr, hr.

— Nőhát, miféle betű ez az „r.”

A nebuló gyorsan rá feleli: Kicsi kutya istálom.

Szerkesztői üzenet.

H. V. urnak, Dálnok. Erre a számrára későn érkezett, de a jövő számban jöni fog.

Hirdetések.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 ft 65 krig méterenként — sima, esikós, kockázott, mintázottakat, damasztósat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban sat.) postabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (es. k. udvari szállító) selyemgyára **Zürichben**. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelés pontosan elintéztetnek.

Árlejtési hirdetmény.

A kézdíváshelyi és vidéki „Rudolf” kórház építető bizottsága a kórház kibővítéséhez szükséges új építkezésekre és egy más árvaházi épületre árlejtést hirdet.

A fenn említett munkálatok tervrajzai, más műszaki munkálatok, valamint az építési feltételek az árvaház irodai helyiségében megtekinthetők.

Az egyes épületek kikiáltási ára:

1. 4961 frt. 83 kr.
2. 1151 frt. 91 kr.
3. 11,296 frt. 81 kr.
4. 7119 frt. 52 kr.

Összesen. 24.533 frt. 07 kr.

Az egyes épületek, ha általános vállalkozó nem találhatik, szakcsoportok szerint is kiadatik. A versenyzni óhajtok f. év március 16-án d. u. 2 órakor az árvaház helyiségében, vagy személyesen jelenjenek meg

vagy zárt ajánlataikat 5 százalékos bánatpénzzel ellátva, március 15-én d. e. 12 óráig Nagy Károly bizottsági jegyzőhöz nyújtásuk be.

Kézdí-Vásárhelyt, 1891. február 25-én.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.
Nagy Karoly,
jegyző.

Sz. 3273—1895.

Hirdetmény.

Háromszékvármegye tekintetes közigazgatási bizottsága 1895. évi február hó 5-én 202 szám alatt hozott határozatával a törvényhatósági közutakra az 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. években szállítandó fedanyagnak versenytárgyalás útján leendő biztosítását rendelte el.

Az egyes utvonalakra folyó 1895. évre szállítandó:

1. Aldoboly-bükszádi törvényhatósági közutara 985 kavieshalom 4325 frt 50 kr.
2. S.-Szt.-György, Hidvég, Baróth, és a kiágazó utakra 1445 kavieshalom 6043 frt 50.
3. S.-Szt.-György-Róty-Kovácsna-K.-Vásárhely közutara 1205 kavieshalom 5915 frt 50 kr.
4. K.-Vásárhely-Szentlélek-Kászoni közutara 485 kavieshalom 1584 forint.
5. S.-Szentgyörgy-Uzoni közutara 210 kavieshalom 735 frt.
6. Kilyén-Kökösi közutara 160 kavieshalom 560 frt.
7. Dálnokhegy-Szentkatolnai közutara 300 kavieshalom 1528 frt.
8. Czofalva-Borosnyó-Bodzai közutara 470 kavieshalom 1912 frt.
9. Nyén-Bodza-Krásznai közutara

950 kavieshalom 2933 frt.

10. K.-Vásárhely-Torja-Büdös-Bükszádi közutara 515 kavieshalom 2347 forint 50 kr.

11. Maksa-Várhegy-Czofalva közutara 120 kavieshalom 720 frt.

12. Mikóújfalvi-Nagy-Baczoni közutara 415 kavieshalom 1385 frt.

Összesen 7160 halom 29989 frt. költség összeggel.

A kaviesszállításnak 6 évre való biztosítása ezéjából az 1895 évi március hó 9-ik napjának délutáni 3 órájára az alispáni hivatalos helyiségben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Megjegyeztetik, hogy különben egyenlő körülmények között előnyben részesül azon ajánlattevő, a ki az összes utvonalakra ajánlkozik; noha egyes utvonalakra való szállításra is fehetők ajánlatok a fentebbiek szerint.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy az engedélyezett költség után számítandó és a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 11 órájáig háromszékvármegye központi pénztárához annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokban az árenged és betűvel és számmal tisztán kiírva százalékokban jelölendő meg.

A szóban forgó szállításra vonatkozó felosztási kimutatások és részletes feltételek, valamint a szerződés mintája a vármegyei jegyzői hivatal helyiségében a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

S.-Szt.-Györgyön, 1895 február 2.1

Tompa Miklós,
alispán.

IFJ. JANCsó MÓZES

Kézdí-Vásárhelyt

ajánlja dusan felszerelt

könyvnyomdáját

a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Jutányos áron készít béli, menyegzői meghívókat, tánczrendeket, körleveleket s minden e szakba vágó munkát a legdiszesebb kiállításban.

Ajánlja tovább nyomtatványraktárát közigazgatási hivatalok, lelkész, ügyvéd, tanító urak és magánosok részére; irodai és levélpapírok, irodai szerek raktárát, honnan szükségleteiket szintén nagyon olcsón beszerezhetik.

Üveg tábla nagy raktárát szintén ajánlja a n. é. közönség figyelmébe a melyet tömeges, vásárlása tolytán gyári áron adhat el.

ÉRTESÍTŐ.

A kézdí-vásárhelyi takarékpénztár

XXII. évi

rendes közgyűlését a takarékpénztár hivatalos helyiségében 1895. évi március hó 3-án, délután 2 órakor tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak.

* NAPIREND *

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 23.§-a értelmében.
 2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés.
 5. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
 6. Az építető-bizottság jelentésének tudomásul vétele és javaslatának tárgyalása.
 7. Három felügyelő-bizottsági tag választása az alapszabály 35. §-sa értelmében.
 8. Indítványok, tárgyalás az alapszabály 16. §-sa értelmében.
- A fennírt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabály 17. §-sa értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát, és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét, szelvényeivel együtt, a pénztárnál elismervény mellett lenni.

Kézdí-Vásárhelyt, 1895. február hó 12-én.

(12) 3—3

AZ IGAZGATÓSÁG.